

**DUUMAN HAJOTTAMINEN
JA PROLETARIAATIN TEHTÄVÄT ³⁰**

Kirjoitettu heinäkuussa 1906

*Julkaistu heinäkuussa 1906
erillisenä kirjasena
kustannusliikkeessä „Novaja Volna“*

*Julkaistaan kirjasen
tekstin mukaan*

Duuman hajottaminen asettaa työväenpuolueelle koko joukon hyvin tärkeitä kysymyksiä. Mainitsemme tärkeimmät niistä: 1) tämän poliittisen tapahtuman yleinen arvio vallankumouksemme kulussa; 2) tulevan taistelun sisällön ja niiden tunnusten määrittelyminen, joita seuraten tuota taistelua tulee käydä; 3) tämän tulevan taistelun muotojen määrittelyminen; 4) taisteluhetken valinta, tai oikeammin, niiden olosuhteiden huomioiminen, jotka voisivat auttaa oikean hetken valinnassa.

Tarkastelemme lyhyesti näitä kysymyksiä.

I

Duuman hajottaminen on osoittanut mitä havainnollisimmin ja selvimmin, että katsantokannoiltaan oikeassa olivat ne, jotka varoittivat viehättymästä Duuman „perustuslailliseen” ulkoasuun ja Venäjän politiikan perustuslailliseen, jos niin voidaan sanoa, ulkokuoreen vuoden 1906 toisella neljänneksellä. „Suuret sanat”, joita meidän kadettimme (ja kadettimieliiset) ovat puhuneet mahdottomia määriä Duumassa, Duuman johdosta ja Duuman yhteydessä, on elämä nyt paljastanut kaikessa niiden mitättömyydessä.

Pankaa merkille mielenkiintoinen tosiasia: Duuma on hajotettu *ehdottoman perustuslaillisella pohjalla*. Ei mitään „hajalle ajamista”. Ei mitään lakien rikkomista. Päinvastoin, ehdottomasti lain mukaan, kuten ainakin „perustuslaillisessa monarkiassa”. Korkein vallanpitäjä on hajottanut kamarin „perustuslain” nojalla. Tämä „kamari” on hajotettu sen ja sen pykälän perusteella, *ja samalla asetuksella*

(riemuitkaa, lain palvojat!) on määrätty uudet vaalit tai uuden Duuman koollekutsumisen määräaika.

Mutta juuri tässä tulikin heti ilmi se Venäjän perustuslain illusorisuus, kotimaisen parlamentarismien näennäisyys, johon vasemmistosiiven sosialidemokraatit niin itsepintaisesti ovat viitanneet vuoden 1906 koko alkupuoliskon ajan. Eivätkä nyt enää vain jotkin „ahdasmieliset ja fanaattiset” „bolshevikit”, vaan kaikkein rauhallisimmat legalisti-liberaalikitkin ovat myöntäneet, ovat *käytöksellään* myöntäneet tämän Venäjän perustuslain erikoistuneen luonteen. Sen ovat kadetit tunnustaneet siten, että ovat vastanneet Duuman hajottamiseen joukkoluontoisella „pakenemisella ulkomaille”, Viipuriin, vastanneet lainvastaisella julistuksella³¹,— ovat vastanneet ja vastaavat artikkeleilla vallan maltillisessa „Retsh” lehdessä, jonka on myönnettävä, että kysymys on *todellisuudessa* itsevaltiuden palauttamisesta, että Suvorin löpöttelee vahingossa julki totuuden kirjoittaessaan, että tuskin hän elää enää uuden Duuman kokoontumiseen saakka³². Kadettien kaikki toiveet siirtyvät heti „perustuslaista” vallankumoukseen — ja se on tulosta yhdestä ainoasta korkeimman vallanpitäjän täysin perustuslaillisesta toimenpiteestä. Mutta vielä eilen kadetit kerskuivat Duumassa, että he ovat „hallitsijasuvun kilpi” ja tiukan perustuslaillisuuden kannattajia.

Elämän logiikka on vahvempi kuin perustuslain oppikirjojen logiikka. Vallankumous opettaa.

Kaikki se, mitä „bolshevikki”-socialidemokraatit kirjoittivat kadettien voitoista (verratkaa N. Leninin kirjasta: „Kadettien voitto ja työväenpuolueen tehtävät”)*, on saanut loistavan varmistuksen. Kadettien koko yksipuolisuus ja lyhytnäköisyys on ilmeistä. Perustuslailliset illuusiot — tuo pelätin, jonka avulla kivenluja bolshevikki tunnettiin — ovat tulleet kaikkien silmissä nimenomaan illuusioksi, aaveeksi, harhanäyksi.

Duumaa ei ole! kirkuvat mielettömän riemun vallassa „Moskovskije Vedomosti”³³ ja „Grazhdanin”³⁴. Perustuslakia ei ole! toistavat allapäin perustuslakimme hienot tuntijat, kadetit, jotka ovat niin taitavasti vedonneet siihen, märehineet niin sen pykäliä. Sosialidemokraatit eivät tule riemuitsemaan (me olemme ottaneet Duumaltakin omamme)

* Ks. Teokset, 10. osa, ss. 191—270. Toim.

eivätkä lannistumaankaan. Kansan voittona on se, sanovat he, että siltä on hävinnyt yksi harhakuvitelmistaan.

Niin, koko Venäjän kansa ottaa oppia kadettipuolueen kautta, eikä se ota oppia kirjasta, vaan omasta, itsensä kehittämästä vallankumouksesta. Sanoimme kerran, että kadettien kautta kansa vapautuu ensimmäisistä porvarillisista vapausilluusioistaan ja trudovikkien kautta se vapautuu viimeisistä porvarillisista vapausilluusioistaan*. Kadetit haaveilivat vapautumisesta maaorjuudesta, mielivaltaasta, typerästä yltiöpäisyydestä, aasialaisuudesta ja itsevaltiudesta ilman vanhan vallan kukistamista. Kadettien rajoittuneet haaveet ovat jo menneet myttyyn. Trudovikit haaveilevat, että joukot vapautuvat kurjuudesta, ihmisen harjoittamasta toisen ihmisen riistosta *ilman* tavaratalouden poistamista: heidän haaveensa menevät vielä myttyyn,— ja aivan lähitulevaisuudessa, jos vallankumouksemme pääsee vallankumouksellisen talonpoikaistomme täydelliseen voittoon saakka.

Kadettien nopea kukoistukseen pääsy, heidän päätähuimaavat voittonsa vaaleissa, heidän riemujuhlansa kadetti-Duumassa, heidän äkillinen romahduksensa tuloksena yhdestä ainoasta kynänpiirrosta, jonka teki heidän „rakastamansa monarkki” (joka suoraan sanoen sylkäisi hänelle rakkaudentunnustustaan tehnyttä Roditshevia päin naamaa)— kaikki ne ovat vakavan poliittisen merkityksen omaavia tapahtumia, kaikki ne ovat *kansan* vallankumouksellisen kehityksen etappeja. Kansaa, s.o. laajat väestöjoukot, ei ollut vielä vuoteen 1906 mennessä enemmistöltään kasvanut tietoisien vallankumouksellisuuden tasolle. Tietoisuus itsevaltiuden sietämättömyydestä kävi yleiseksi, samoin tietoisuus virkamieshallituksen kelpaamattomuudesta ja niin ikään tietoisuus kansan edustuslaitoksen välttämättömyydestä. Mutta kansa ei vielä voinut tajuta ja tuntea sitä, että vanha valta ei sopeudu yhteen *määräysvaltaisen* kansanedustuslaitoksen kanssa. Sitä varten se tarvitsi vielä, kuten on osoittautunut, erikoisen kokeen, kadetti-Duuman kokeen.

Lyhyenä elinkautenaan kadetti-Duuma osoitti kansalle *havainnollisesti* koko sen eron, mikä on *määräysvaltaa* *vailla olevan* ja *määräysvaltaisen* kansanedustuslaitoksen

* Ks. Teokset, 10. osa, s. 463. *Toim.*

välillä. Meidän tunnuksemme, perustava kokous (s.o. *täysivaltainen* kansanedustuslaitos), osoittautui tuhat kertaa oikeaksi, mutta käytäntö, s.o. vallankumous, vei sitä kohti paljon pitempiä ja sekavampia teitä, kuin me saatoimme olettaa.

Luokaapa yleissilmäys Venäjän suuren vallankumouksen perusetappeihin, niin te näette, miten kansa *käytännön kautta* lähestyi askelma askelmalta perustavan kokouksen tunnusta. Ottakaamme „luottamuksen” kausi, vuoden 1904 loppu. Liberaalit ovat hurmioissaan. He valtaavat koko etunäyttämön. Ne sosialidemokraatit, jotka eivät ole erikoisen lujia, puhuvat jopa tuon hetken *kahdesta* perusvoimasta: liberaaleista ja hallituksesta. Mutta sitten *kansa* omaksuu „luottamuksen” aatteen, kansa menee tammikuun 9 päivänä „luottavaisesti” Talvipalatsille. „Luottamuksen” kausi nostaa esiin *kolmannen* voiman, proletariaatin, ja panee alulle kansan sanomattoman suuren *epäluottamuksen* itsevaltiudellista hallitusta kohtaan. „Luottamuksen” kausi päättyy siihen, että kansa lakkaa uskomasta hallituksen *sanoihin* „luottamuksesta”.

Seuraava etappi. On luvattu Bulyginin Duuma. Luottamus saa varmistuksen teossa. Kansan edustajat kutsutaan koolle. Liberaalit ovat hurmioissaan, kehottavat osallistumaan vaaleihin. Liberaaliset professorit, kuten näille porvariston „aatteellisille” häntyreille sopiikin, kehottavat ylioppilaita opiskelemaan eikä harrastamaan vallankumousta. Vähemmän lujat sosialidemokraatit myöntyvät liberaalien argumentteihin. Kansa nousee näyttämölle. Proletariaatti pyyhkäisee pois lokakuun lakolla Bulyginin Duuman ja tempaa vapauden, valloittaa manifestin, muodoltaan ja sisällöltään täysin perustuslaillisen manifestin. Kansa tulee kokemuksesta vakuuttuneeksi, ettei ole riittäväää saada vapauslupausta, on vielä *oltava voimaa* vapauden *valtaamiseen*.

Edelleen. Joulukuussa hallitus riistää pois vapaudet. Proletariaatti nousee kapinaan. Ensimmäinen kapina lyödään. Mutta sitkeä ja vimmatu taistelu ase kädessä Moskovan kaduilla tekee Duuman koollekutsumisen kiertämättömäksi. Boikotti proletariaatin taholta epäonnistuu. Proletariaatilla ei riitä voimia Witten Duuman alas suistamiseen. Kadetit täyttävät sen. Kansan edustuslaitos on tapahtunut tosiasia.

Kadetit ovat hurmioissaan. Heidän riemunsa on rajaton. Proletariaatti odottaa skeptillisenä.

Duuma aloittaa työnsä. Kansa käyttää vähäistä vapauden laajenemista kymmenen kertaa paremmin hyväkseen kuin kadetit. Kadetti-Duuma jää mielialoissaan ja päättäväisyydessään kohta *jälkeen* kansasta. Kadetti-Duuman kausi (touko- ja kesäkuu 1906) osoittautuu *vasemmalla* kadeteista olevien puolueiden suurimpien menestysten kaudeksi: tru-dovikit sivuuttavat kadetit Duumassa, moittivat kansan kokouksissa kadetteja pelkuruudesta, sosialidemokraattien ja sosialistivallankumouksellisten (eserrien) lehdistö kasvaa, vallankumouksellinen talonpoikaisliike ja kuohunta sotaväessä voimistuu, joulukuun näännyttämä proletariaatti elpyy. Kadettilaisen perustuslaillisuuden kausi ei olekaan kadettilaisen ja perustuslaillisen liikkeen, vaan vallankumouksellisen liikkeen kausi.

Tämä liike *pakoittaa* hajottamaan Duuman. Kokemus osoittaa, että kadetit ovat vain „vaahtoa”. Heidän voimansa on johdannainen vallankumouksen voimasta. Ja vallankumoukseen hallitus vastaa olemukseltaan vallankumouksellisella (vaikkakin muodoltaan perustuslaillisella) Duuman hajottamisella.

Kansa tulee *käytännössä* vakuuttuneeksi siitä, että ellei kansan edustuslaitos ole *täysivaltainen*, jos sen on kutsunut koolle vanha valta ja jos vanha valta on sen rinnalla vielä koskemattomana, niin kansan edustuslaitos on nolla. Tapah-tumain objektiivinen kulku ei enää aseta päiväjärjestykseen kysymystä lakien tai perustuslain tuosta tai tästä sanamuodosta, vaan kysymyksen *vallasta*, reaalisesta vallasta. Kaikki lait ja kaikki valitut valtuusmiehet ovat *nolla*, ellei niillä ole valtaa. Sellaisen *opetuksen* on kadettilainen Duuma antanut kansalle. Veisatkaamme siis edesmenneelle ikuista muistoa ja ottakaamme visusti varteen sen antama opetus!

II

Olemme niin ollen tulleet välittömästi toiseen kysymykseen: kysymykseen edessä olevan taistelun objektiivisesta, historian sanelemasta sisällöstä ja niistä tunnuksista, jotka meidän on tuolle taistelulle asetettava.

Vähemmän lujat sosialidemokraatit, menshevikit, ovat jo tässäkin ehtineet osoittaa horjuntaa. Heidän ensimmäinen

tunnuksensa kuului: taistelu *Duuman istuntojen uudelleen aloittamisesta* tarkoituksena kutsua koolle perustava kokous. Pietarin komitea esittää vastalauseen. Tunnuksen typeryys on kovin silmiinpistävä. Se ei ole enää opportunistia, vaan yksinkertaisesti järjettömyyttä. Keskuskomitea ottaa askeleen eteenpäin. Tunnus: *taistelu hallitusta vastaan Duuman suojelemiseksi tarkoituksena kutsua koolle perustava kokous*. Se on tietysti parempi. Se ei ole enää kaukana tunnuksesta: taistelu itsevaltiudellisen hallituksen *kukistamiseksi* ja perustavan kokouksen koollekutsumiseksi vallankumouksellista tietä. Duuman hajottaminen on epäilemättä oleva aiheena yleiskansalliselle taistelulle *määräysvaltaisen* kansanedustuslaitoksen puolesta: tässä mielessä tunnus „Duuman suojelemisesta” ei ole kokonaan kelpaamaton. Mutta siinähan se juttu onkin, että *tässä mielessä* tunnus sisältyy jo siihen, että me tunnustamme Duuman hajottamisen olevan *aiheena* taistelulle. Sitä vastoin sanamuoto: „Duuman suojelemiseksi”, ellei sitä erikoisesti tulkita *tässä* (s.o. juuri osoittamassamme) mielessä, jää epäselväksi ja voi saattaa ymmälle, palauttaa takaisin vanhaan, jo määrättyssä mielessä ylielettyyn, *kadettilaiseen* Duumaan, sanalla sanoen tuollainen sanamuoto synnyttää eräitä virheellisiä ja vahingollisia, „takapajuisia” ajatuksia. Se, mikä tuossa sanamuodossa on oikeaa, sopii täydellisesti ja kokonaan taistelua koskevan päätöksemme *vaikuttimiin*, siihen *selitykseen*, miksi Duuman hajottaminen katsotaan riittävän painavaksi syyksi.

Marxilainen ei saa missään tapauksessa unohtaa, että *välittömästi* edessä olevan taistelun tunnusta ei voida ottaa yksinkertaisesti ja suoraan tietyn ohjelman *yleisestä* tunnuksesta. Ohjelmaamme vetoaminen (ks. lopussa: itsevaltiuden kukistaminen ja perustava kokous j.n.e.) ei ole riittävää määrittelemään *välittömästi tällä hetkellä*, vuoden 1906 kesällä tai syksyllä edessä olevan taistelun tunnusta. Sitä varten on huomioitava *konkreettinen* historiallinen tilanne, tarkasteltava vallankumouksen koko kehitys ja koko sen kulku johdonmukaisessa järjestyksessä, eikä tehtäviamme ole juonnettava yksistään ohjelman periaatteista, vaan liikkeen *edellisistä* askeleista ja vaiheista. Vain tällainen analyysi on oleva todella historiallinen analyysi, mikä on välttämätöntä dialektiselle materialistille.

Ja juuri tällainen analyysi osoittaa meille, että objektiivinen poliittinen tilanne *on* nyt *nostanut* esiin kysymyksen siitä, onko kansan edustuslaitos *määräysvaltainen*, eikä siitä, *onko* tuo edustuslaitos *olemassa*.

Kadetti-Duuman tuhon objektiivinen syy ei ole siinä, ettei se pystynyt ilmaisemaan kansan tarpeita, vaan siinä, ettei se pystynyt täyttämään *vallankumouksellista* tehtävää — taistelua *vallasta*. Kadetti-Duuma kuvitteli olevansa perustuslaillinen elin, mutta todellisuudessa se *oli* vallankumouksellinen elin (kadetit soimasivat meitä siitä, että me pidimme Duumaa vallankumouksen vaiheena tai aseena, mutta elämä on osoittanut, että *meidän katsantokantamme* oli aivan oikea). Kadetti-Duuma kuvitteli olevansa *ministeristöä* vastaan taisteleva elin, mutta todellisuudessa se oli koko vanhan vallan *kukistamisesta* käytävän taistelun elin. Näin kävi todellisuudessa, sillä sitä vaati nykyinen taloudellinen tilanne. Ja juuri *tätä* taistelua varten sellainen elin, kuin kadettien Duuma, *osoittautui* „kelpaamattomaksi”.

Tietämättömimmänkin maamiehen tietoisuuteen kolkuttaa nyt kuin nuijalla lyöden ajatus: Duumalla ei ole mitään merkitystä, millään Duumalla ei ole mitään merkitystä, *ellei kansalla ole valtaa*. Mutta miten saadaan valta? *On kukistettava* vanha valta ja pystytettävä uusi, kansanomainen, vapaa, valinnallinen valta. On *joko* kukistettava vanha valta *tai* sitten myönnettävä, ettei vallankumouksen tehtäviä voida toteuttaa siinä laajuudessa, kuin ne asettaa talonpoikaisto ja proletariaatti.

Näin on asettanut kysymyksen itse *elämä*. Näin on asettanut kysymyksen vuosi 1906. Näin on kadettilaisen Duuman hajottaminen asettanut kysymyksen.

Me emme tietysti voi mennä takuuseen siitä, että vallankumous ratkaisee tämän kysymyksen heti, että taistelu tulee olemaan helppoa ja mutkatonta ja voitto täysin ja ehdottomasti taattu. Ei kukaan voi mennä milloinkaan takuuseen mistään tällaisesta ennen taistelun alkua. Tunnus ei ole tae yksinkertaisesta ja helposta voitosta. Tunnus osoittaa sen *päämäärän*, joka on saavutettava *kyseessä olevien* tehtävien täyttämiseksi. Aikaisemmin näihin välittömiin, kyseessä oleviin tehtäviin kuului yleensä kansan edustuslaitoksen luominen (tai koollekutsuminen). Nyt on tehtävänä: varmentaa *valta* kansan edustuslaitokselle. Ja se merkitsee vanhan

vallan poistamista, hävittämistä, *kukistamista*, itsevaltiudellisen hallituksen kukistamista.

Ellei tätä tehtävää ratkaista *täydellisesti*, ei kansan edustuslaitoksellakaan voi olla täyttä valtaa, eikä siis voi olla riittäviä takeita siitäkään, etteikö tälle uudelle kansan edustuslaitokselle tulisi kadetti-Duuman kohtalo.

Objektiivinen asiointila ei nyt aseta päiväjärjestykseen taistelua kansan edustuslaitoksen puolesta, vaan sellaisten ehtojen luomisesta, jolloin ei voida ajaa hajalle tai hajottaa kansan edustuslaitosta eikä myöskään tehdä siitä komediaa, niin kuin Trepovit ja kumpp. tekivät kadetti-Duumasta komedian.

III

Edessä olevan taistelun todennäköinen muoto määräytyy osittain sen sisällön, osittain kansan vallankumouksellisen taistelun ja itsevaltiuden vastavallankumouksellisen taistelun edellisten muotojen mukaan.

Mitä tulee taistelun sisältöön, niin olemme jo osoittaneet, miten se on kahden vallankumousvuoden aikana tähän hetkeen mennessä keskittynyt vanhan vallan kukistamiseen. Tämän tarkoituksperän täydellinen saavuttaminen on mahdollista vain koko kansan aseellisen kapinan avulla.

Mitä tulee edellisiin taistelumuotoihin, niin siinä suhteessa joukkoluontoisen ja koko kansan liikkeen „viimeisenä sanana” Venäjällä ovat yleislakko ja kapina. Vuoden 1905 viimeinen neljännes ei voinut olla jättämättä lähtemättömiä jälkiä proletariaatin, talonpoikaiston, sotaväen tietoisien osan ja erilaisten ammatillisten intelligenttiliittojen demokraattisen osan tietoisuuteen ja mielialoihin. Sen vuoksi on aivan luonnollista, että ensimmäinen ajatus, mikä heräsi taistelukykyisten ainesten laajoilla joukoilla Duuman hajottamisen jälkeen, oli: yleislakko. Kukaan ei ikään kuin tunnut epäilevänsäkään sitä, etteikö vastauksena Duuman hajottamiseen tulisi kiertämättä olla yleisvenäläisen lakon.

Tällaisen mielipiteen yleisyys tuotti määrättyä hyötyä. Vallankumoukselliset järjestöt melkein kaikkialla *pidättivät* tietoisesti ja järjestelmällisesti työläisiä alkuvoimaisista ja erillisistä purkauksista. Sellaisia tietoja saapuu aivan eri puolilta Venäjää. Loka- ja joulukuun kokemus epäilemättä auttoi keskittämään kaikkien huomion enemmän kuin koskaan ennen *yleiseen* ja *samanaikaiseen* esiintymiseen.

Tämän lisäksi on pantava merkille vielä yksi erittäin luonteellinen seikka: eräistä suurista työväenliikkeen keskuksista, esim. Pietarista, saapuneiden tietojen mukaan työläiset eivät ainoastaan ole omaksuneet helposti ja pian yleisen ja samanaikaisen esiintymisen välttämättömyyden aatetta, vaan sitä paitsi ovat kannattaneet järkähtämättä päättävää ja taisteluhenkistä esiintymistä. Epäonnistunut ajatus *mielenosoitus*lakon (päivän tai kolme päivää kestävä) julistamisesta Duuman hajottamisen johdosta,— ajatus, joka heräsi erällä pietarilaisilla menshevikeillä,— sai vastaansa päättävän opposition työläisten taholta. Monia vakavia taisteluja käyneen väen varma luokkavaisto ja kokemus sanoi sille heti, että nyt ei enää ole ollenkaan kysymys mielenosoituksesta. Me emme lähde mielenosoitukseen, sanoivat työläiset. Me lähdemme vimmattuun, ratkaisevaan taisteluun silloin, kun yleisen esiintymisen hetki koittaa. Tällainen oli kaikkien tietojen mukaan Pietarin työläisten yleinen mielipide. Työläiset käsittivät, että erilliset esiintymiset ja varsinkin mielenosoitukset olisivat naurettavia kaikkea sen jälkeen, mitä Venäjä on saanut kokea vuodesta 1901 (laajan mielenosoitusliikkeen alkuvuosi) lähtien, että poliittisen kriisin kärjistyminen sulkee pois mahdollisuuden „aloittaa taas alusta”, että hallitukselle, joka tyydytyksekseen „pääsi veren makuun” joulukuussa, olisivat rauhalliset mielenosoitukset enemmän kuin edullisia. Ne heikentäisivät proletariaattia tuottamatta minkäänlaista hyötyä, ne auttaisivat harjaannuttamaan poliiseja ja sotamiehiä käymään aseettomien kimppuun kaappaamalla näitä kiinni ja ampumalla. Ne antaisivat vain tiettyä varmistusta Stolypinin kerskunnalle, että hän on voittanut vallankumouksen, koska hän on saanut hajotetuksi Duuman kärjistämättä hallituksenvastaista liikettä. Nyt kaikki pitävätkin tuota kerskuntaa vain tyhjänpäiväisenä kerskuntana, sillä kaikki tietävät ja tuntevat, että taistelu on vielä edessä. Silloin „mielenosoitus” tulkittaisiin taisteluksi, siitä tehtäisiin (toivoton) taistelu, ja mielenosoituksen lopettaminen kuulutettaisiin koko maailmalle uutena tappiona.

Ajatus mielenosoituslakosta sopii vain meikäläisille kadettipuolueeseen kuuluville Ledru-Rollineille³⁵, sillä he yliarvioivat parlamentarismia yhtä lyhytnäköisesti kuin Ledru-Rollin vuonna 1849. Proletariaatti hylkäsi tuon ajatuksen heti ja teki mainiosti, kun hylkäsi sen. Työläiset,

jotka ovat aina olleet kiinteässä yhteydessä vallankumoustaisteluun, arvioivat vihollisen taisteluvalmiuden ja päättävän taisteluesiintymisen välttämättömyyden paremmin kuin eräät intelligentit.

Kysymys taisteluesiintymisistä on puolueessamme valitettavasti jäänyt hunningolle sen johdosta, että sen venäläisessä osassa on nykyään sosialidemokraattien oikeistosiipi vallitsevana. Venäjän sosialidemokratian Yhdistävä edustajakokous viehättyi kadettien voittoihin, se ei pystynyt arvioimaan nykyhetken vallankumouksellista merkitystä ja kiersi kaikkien johtopäätösten tekemistä loka- ja joulukuun kokemuksista. Mutta tuon kokemuksen varteenottamisen välttämättömyys nousi puolueen eteen paljon pikemmin ja paljon karkevammin kuin monet parlamentarismen ihailijat osasivat kuvitellaan. Hämminki, jota puolueemme keskustelutoksissa ilmeni vakavalla hetkellä, oli kiertämätön tulos tuollaisesta asiaintilasta.

Poliittisen joukkolakon ja aseellisen kapinan yhdistämisen on taaskin sanellut koko asiaintila. Itsenäisenä taistelukeinona esiintyvän lakon heikot puolet tulevat tällöin erittäin havainnollisesti esiin. Kaikki ovat tulleet vakuuttuneiksi siitä, että erittäin tärkeänä poliittisen lakon menestymisen ehtona on sen äkillisyys, mahdollisuus yllättää hallitus. Nyt se on mahdotonta. Hallitus oppi joulukuussa taistelemaan lakkoa vastaan ja tällä kertaa se on valmistautunut hyvin perusteellisesti tähän taisteluun. Kaikki viittaavat rautateiden erittäin suureen merkitykseen yleislakossa. Jos rautatieliikenne pysähtyy, niin lakolla on kaikki edellytykset tulla yleislakoksi. Ellei rautatieliikennettä onnistuta pysäyttämään kokonaan, ei lakosta — se on melkein varmaa — tule yleislakkoa. Rautatieläisten on erittäin vaikea ryhtyä laksoon: rankaisujunat seisovat täysin valmiina; aseistettuja sotaväen osastoja on siroteltu pitkin linjaa, asemille ja joskus vieläpä juniinkin. Tällaisissa oloissa lakko voi merkitä — enemmänkin: useimmissa tapauksissa se tulee kiertämättä merkitsemään — suoranaista ja välitöntä yhteentörmäystä aseellisen voiman kanssa. Veturimies, sähköttäjä ja vaihdemies joutuvat heti valitsemaan: joko tulla ammutuksi itse paikalla (Goluvino, Ljubertsy y.m. Venäjän rautatieverkoston asemat eivät ole turhan takia jo tulleet vallankumouksellisesti tunnetuiksi koko kansan keskuudessa) tai sitten ryhtyä työhön ja rikkoo lakko.

On itsestään selvää, että meillä on oikeus odottaa mitä suurinta sankaruutta hyvin, hyvin monilta rautatietyöläisiltä ja -toimitsijoilta, jotka ovat *teoilla* todistaneet uskollisuutensa vapaudelle. On itsestään selvää, että me olemme kaukana sellaisesta ajatuksesta, että kieltäisimme rautatielakon mahdollisuuden ja menestymisen edellytykset. Mutta meillä ei ole oikeutta salata itseltämme tehtävän *todellista* vaikeutta: tällaisista vaikeuksista vaikeneminen olisi kaikkein huonointa politiikkaa. Mutta kun katsotaan todellisuutta suoraan silmiin, kun ei piiloteta päätä siiven sujaan, niin käy selväksi, että lakko kasvaa *kiertämättä* aseelliseksi kapinaksi, ja se tapahtuu heti paikalla. Rautatielakko on kapinaa, se on joulukuun jälkeen kiistatonta. Mutta ilman rautatielakkoa rautatielennätin ei pysähdy eikä kirjeiden kuljettaminen rautateitse lakkaa eikä siis posti- ja lennätinlakkokaan ole mahdollinen laajemmassa mitassa.

Lakon alistettu merkitys kapinaan verrattuna johtuu näin ollen ehdottoman kiertämättömästi nykyisestä asiointilasta sellaisena, kuin se on muodostunut vuoden 1905 joulukuun jälkeen. Tahdostamme riippumatta, mistään „määräyksistä” piittaamatta kärjistynyt vallankumouksellinen tilanne muuttaa mielenosoituksen lakoksi, vastalauseen taisteluksi, lakon kapinaksi. On itsestään selvää, että kapina aseellisena joukkotaisteluna voi leimahtaa liekkiin vain sotaväen joidenkin osien ottaessa siihen aktiivisesti osaa. Tämän takia sotaväen lakko, kieltäytyminen ampumasta kansaa, voi epäilemättä johtaa joissain tapauksissa yksin rauhallisenkin lakon voittoon. Mutta tuskin tarvitsee todistella, että tällaiset tapaukset olisivat vain yksityisiä välikohtauksia erinomaisessa menestyksellisessä kapinassa ja että tällaisten tapausten taajentamista, niihin mahdollisimman suuressa määrässä lähentymistä varten on olemassa vain yksi keino: menestyksellinen valmistautuminen kapinaan, ensimmäisten kapinainten tarmokkuus ja voima, sotaväen demoralisoiminen uhkarohkeiden hyökkäysten tai suurten armeijan-osien poisloikeamisen ansiosta j.n.e.

Sanalla sanoen, nykyisessä asiointilassa, sellaisessa, kuin se on nyt, Duuman hajottamisen hetkellä, ei voi olla mitään epäilystä siitä, etteikö aktiivinen taistelu johtaisi suoraan ja välittömästi kapinaan. Asiointila saattaa muuttua, ja silloin tämä johtopäätös on tarkistettava, mutta tällä kertaa se on aivan kiistaton. Sen vuoksi olisi suorastaan rikosta

hipovaa kevytmielisyyttä kehottaa yleisvenäläiseen lakkoon kehottamatta samalla kapinaan, selittämättä lakon erottamatonta yhteyttä kapinaan. Sen vuoksi on suunnattava kaikki voimat selittämään agitaatiotyössä molempien taistelumuotojen välistä yhteyttä, valmistelemaan ehtoja, jotka auttaisivat kolmen taisteluvirtauksen: työväen purkauksen, talonpoikaiskapinan ja sotilas-„mellakan” — sulautumista yhdeksi vyöryksi. Jo kauan sitten, viime vuoden kesästä, kuuluisasta „Potjomkinin” kapinasta lähtien ovat nämä todella kansanomaisen, s.o. *joukkoluontoisen*, äärettömän kaukana salaliitosta olevan aktiivisen liikkeen, itsevaltiutta alas suistavan *kapinan kolme muotoa* hahmottuneet täysin selvästi. Näiden kolmen kapinauoman yhtymisestä ehkä eniten riippuu yleisvenäläisen kapinan menestys. Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö sellainen taistelun alkuvaikutin kuin Duuman hajottaminen auttaisi kovasti tuota yhteensulautumista, sillä talonpoikaiston takapajuisin osa (ja siis myös meidän, pääasiassa talonpoikaistosta kokoonpannun sotaväkemme osa) pani suuria toiveita Duumaan.

Johtopäätös sanotusta: on käytettävä voimaperäisesti juuri Duuman hajottamista alkuvaikuttimena keskitettyyn agitaatioon, joka kutsuu koko kansaa kapinaan. On selitettävä poliittisen lakon yhteyttä kapinaan. On suunnattava kaikki ponnistukset siihen, että saataisiin työläiset, talonpojat, matruusit ja sotamiehet yhtymään ja yhteisesti nousemaan aktiiviseen, aseelliseen taisteluun.

Lopuksi, liikkeen muodosta puhuttaessa on erikoisesti mainittava myös talonpoikaiston taistelusta. Tässä on lakon ja kapinan yhteys erittäin selvä. Selvää on sekin, että kapinan tarkoituksena tässä ei tule olla ainoastaan kaikkien ja kaikenlaisten paikallisten vallanelinten kokonaan hävittäminen tai poistaminen ja niiden vaihtaminen uusiin, kansavallanelimiin (mikä on jokaisen kapinan yhteinen tarkoitus, saman tekevää, onko kysymys kaupungista, maaseudusta, sotaväestä j.n.e.),— vaan myös *tilanherrojen karkottaminen ja tilanherrojen maiden valtaaminen*. Talonpoikien on epäilemättä jo ennen yleiskansallisen perustavan kokouksen päätöstä pyrittävä hävittämään *tosiasiallisesti* tilanherrain maanomistus. Tästä ei tarvitse paljon puhua, sillä tuskinpa kukaan saattaisi kuvitellakaan talonpoikaiskapinaa ilman tilanherrojen nujertamista ja maiden pois ottamista. Ymmärrettävää on, että mitä tietoisempi ja järjestyneempi

tuokapina tulee olemaan, sitä harvemmin tulee ilmenemään rakennusten, omaisuuden, karjan y. m. s. tuhoamista. Vissien sotilaallisten tarkoituserien saavuttamiseksi tuhoaminen — esim. rakennusten ja joskus omaisuudenkin polttaminen — on sotilaalliselta kannalta katsoen määrättyissä tapauksissa täysin laillinen ja välttämätön toimenpide. Vain pedantit (tai kansan petturit) voivat erikoisesti surkutella sitä, että talonpojat turvautuvat aina tällaisiin keinoihin. Mutta ei ole syytä salata itseltä, että omaisuuden tuhoaminen on joskus vain seuraus järjestyttömyydestä, siitä, ettei vihollisen omaisuutta osata tuhoamisen asemesta *ottaa itselle* ja pitää itsellä, — tai seurausta *heikkoudesta*, jolloin sotiva *kostaa* viholliselle, kun ei riitä voimia sen *tuhoamiseen*, murskaamiseen. Meidän on tietysti agitaatiossamme kaikin mahdollisin keinoin selitettävä talonpojille toisaalta, että *säälimätön* taistelu vihollista vastaan aina omaisuuden tuhoamiseen saakka on täysin laillista ja välttämätöntä, ja toisaalta osoitettava, että järjestyneisyyden tasosta riippuu paljon järkevemmän ja edullisemmän ulospääsyn mahdollisuus: vihollisen (tilanherrojen ja virkamiesten, varsinkin poliisin) tuhoaminen ja kaiken omaisuuden luovuttaminen kansan haltuun tai talonpoikien haltuun ilman mitään omaisuuden tärvelystä (tai mahdollisimman vähän tärveltyä).

IV

Taistelumuotoa koskevaan kysymykseen liittyy läheisesti kysymys taistelujärjestyksestä.

Vuoden 1905 loka—joulukuun suuri historiallinen kokemus on tässäkin suhteessa jättänyt lähtemättömät jäljet nykyiseen vallankumoukselliseen liikkeeseen. Työväen edustajain Neuvostoilla ja analogisilla laitoksilla (talonpoikaiskomiteoilla, rautatiekomiteoilla, sotilaiden edustajain Neuvostoilla y. m.) on suuri ja täysin ansaittu arvovalta. Nykyään olisi vaikea löytää sosialidemokraattia tai muihin puolueisiin ja suuntauksiin kuuluvaa vallankumouksellista, joka ei tuntisi myötätuntoa tuollaisia järjestöjä kohtaan yleensä eikä muun muassa suosittelisi niiden järjestämistä tällä hetkellä.

Tämän suhteen ei nähtävästi ole erimielisyyksiä tai ei ainakaan hiukankaan vakavia erimielisyyksiä. Siksi ei ole syytä pysähtyä varta vasten tähän kysymykseen.

Mutta asiassa on eräs puoli, johon on pysähdyttävä erikoisella huomiolla, sillä se jätetään varsin usein huomioon ottamatta. Asia on niin, että työväen edustajain Neuvostojen osuus (puhukaamme niistä lyhyiden vuoksi kaikkien tämänlaatuisten järjestöjen *tyyppinä*) antoi loka- ja joulukuun suurina päivinä näille järjestöille sellaista tenhovoimaa, että niitä joskus pidetään miltei fetisheinä. Kuvitellaan, että nämä elimet ovat vallankumoukselliselle joukko- liikkeelle aina ja kaikissa olosuhteissa „välttämättömiä ja riittäviä”. Siitä johtuu epäkriittinen suhtautuminen tällaisten järjestöjen muodostamishetken valintaan, kysymykseen siitä, mitkä ovat niiden toiminnan menestyksen reaaliset ehdot.

Loka—joulukuun kokemus antoi tässä suhteessa mitä opettavimpia osviittoja. Työväen edustajain Neuvostot ovat *välttömän joukkotaistelun elimiä*. Ne syntyivät *lakkotaistelun* eliminä. Välttämättömyyden pakosta niistä tuli hyvin pian *gleisvallankumouksellisen* taistelun elimiä taistelussa hallitusta vastaan. Ne muuttuivat *vastustamattomasti*, tapahtumien kehityksen ja lakosta kapinaan siirtymisen takia, *kapinaelimiä*. On aivan kiistaton tosiasia, että useilla „neuvostoilla” ja „komiteoilla” oli joulukuussa juuri tällainen osuus. Ja tapahtumat ovat kerrassaan havainnollisesti ja vakuuttavasti osoittaneet, että näiden elinten voima ja merkitys taistelukaudella riippuu *kokonaisuudessaan* kapinan voimasta ja menestyksestä.

Ei mikään teoria eivätkä kenenkään kehotukset, ei kenenkään keksimä taktiikka eikä puoluedoktriini, vaan tapahtumain voima johdatti nämä puolueettomat joukkoelimet kapinan välttämättömyyteen ja teki niistä kapinaelimiä.

Ja tälläkin kertaa tällaisten elinten perustaminen merkitsee kapinaelinten muodostamista, ja kun kehoitetaan perustamaan niitä, niin se merkitsee kapinaan kehottamista. Tämän unohtaminen tai peittäminen laajoilta kansanjoukoilta olisi mitä anteeksiantamattominta lyhytnäköisyyttä ja huonointa politiikkaa.

Kun asia on näin,— ja se on epäilemättä näin,— niin siitä juontuu selvästi sekin johtopäätös, että kapinan järjestämiseksi „neuvostot” ja niiden kaltaiset joukkojärjestöt ovat vielä *riittämättömiä*. Ne ovat tarpeen joukkojen tiukkaan yhteenliittämiseen, taistelukantaiseen yhdistymiseen, puolueen (tai puolueiden sopimuksesta esitettyjen) poliittis-

ten johtotunnusten antamiseen joukoille, joukkojen kiinnostuttamiseen, herättämiseen ja mukaanvetämiseen. Mutta ne eivät ole riittäviä *välittömään taisteluvoimien* järjestämiseen, *kapinan järjestämiseen* tämän sanan ahtaimmassa merkityksessä.

Pieni havainnollinen esimerkki. Työväen edustajain Neuvostoja on usein nimitetty työväenluokan parlamenteiksi. Mutta yksikään työläinen ei suostu kutsumaan koolle *omaa* parlamenttiaan luovuttaakseen sen poliisien käsiin. Jokainen myöntää, että oman „parlamenttinsa” suojelemiseen on viipymättä saatava *voiman järjestö, sotilaallinen* järjestö, sellainen järjestö, joka koostuu aseistettujen työläisten osastoista.

Nyt, kun hallitus on kokemuksen nojalla perin juurin vakuuttunut, mihin „neuvostot” johtavat ja mitä laitoksia ne ovat, kun se on kiireestä kantapäähän aseistautunut ja odottaa tuollaisten laitosten muodostamista hyökätäkseen vihollisen kimppuun antamatta sille aikaa tointua ja kehittää toimintaansa,—nyt meidän on agitaatiotyössämme erikoisesti selitettävä, kuinka välttämätöntä on tarkastella asioita järkevästi, kuinka välttämätön on *sotilaallinen järjestö* neuvostojen järjestämisen rinnalla niiden suojelemiseksi, sellaisen kapinan toimeenpanemiseksi, jota ilman kaikki neuvostot ja kaikki joukkojen valitsevat edustajat ovat voimattomia.

Näiden puheena olevien „sotilaallisten järjestöjen”, jos niin voidaan sanoa, on pyrittävä saamaan mukaan joukot, mutta ei valittujen henkilöiden ominaisuudessa, vaan katu-taistelujen ja kansalaissodan välittömien osanottajien joukot. Näiden järjestöjen soluina tulee olla hyvin pienet, vapaat liitot, kymmeniköt, viisiköt ja vieläpä mahdollisesti kolmikotkin. On mitä voimaperäisimmin julistettava, että nyt lähestyy taistelu, jossa jokainen rehellinen kansalainen on velvollinen kantamaan uhrinsa ja taistelemaan kansan sortajia vastaan. Vähemmän muodollisuuksia, vähemmän kankeutta, enemmän yksinkertaisuutta järjestössä, jonka tulee olla mahdollisimman liikuntakykyinen ja joustava. Kaikkien, jokaisen, joka haluaa olla vapauden puolella, on viipymättä yhdistyttävä taistelu-„viisikkoihin” — saman ammattialan tai samassa tehtaassa työskentelevien henkilöiden vapaisiin liittoihin, tai sellaisten henkilöiden vapaisiin liittoihin, joita sitoo toveruus, puolueyhteydet tai

vihdoin vaikkapa asuinpaikka (sama kylä, sama talo kaupungissa tai sama asunto). Näiden liittojen tulee olla sekä puolueeseen kuuluvia että puolueettomia, saman välittömän vallankumouksellisen tehtävän — kapinan hallitusta vastaan — sitoessa niitä toisiinsa. Näitä liittoja on perustettava mitä laajimmassa mitassa ja välttämättä ennen aseiden saantia, aseksymyksestä *riippumatta*.

Mikään puoluejärjestö ei „aseista” joukkoja. Päinvastoin, joukkojen järjestyminen pieniin joustavasti liikkeisiin taisteluliittoihin tekee liikkeen aikana äärettömän suuren palveluksen aseita hankittaessa.

Vapaat taisteluliitot, „druzhinalaisten” liitot, jos käytetään nimitystä, jonka suuret joulukuun päivät Moskovassa nostivat kunniaan, tuottavat äärettömän suuren hyödyn purkauksen hetkellä. Aseenkäyttötaitoisten druzhina riisuu aseista poliisin, hyökkää äkkiarvaamatta partion kimppuun ja hankkii itselleen aseet. Sellaisten henkilöiden druzhina, jotka eivät osaa käyttää asetta tai eivät ole saaneet hankituksi aseita, auttaa barrikadien rakentamisessa, tiedustelussa, yhteydenpidossa, vihollisen väijymisessä, sellaisten rakennusten polttamisessa, joihin vihollinen on pesiytynyt, asuntojen varaamisessa kapinallisten mahdollisia tukikohtia varten, — sanalla sanoen sellaisten henkilöiden, jotka ovat päättäneet taistella elämästä tai kuolemasta, jotka tuntevat mainiosti paikkakunnan ja joilla on kaikkein läheisin yhteys väestöön, muodostamat vapaat liitot voivat suorittaa tuhansittain mitä erilaisimpia tehtäviä.

Kajahtakoon jokaisessa tehtaassa, jokaisessa ammattiliitossa, jokaisessa kylässä tällaisten vapaiden taisteluosastojen järjestämiskutsu. Henkilöt, jotka tuntevat hyvin toisensa, perustavat niitä edeltä käsin. Henkilöt, jotka eivät tunne toisiaan, perustavat viisikkoja ja kymmenikköjä taistelupäivänä tai taistelun aattona, taistelupaikalla, jos tällaisten liittojen perustamisaate leviää laajalle ja joukot todella omaksuvat sen.

Tällä hetkellä, jolloin Duuman hajottaminen on saanut liikkeelle yhä uusia ja uusia kerroksia, tavataan usein vähimmin järjestyneen, yleisiltä piirteiltään eniten „mustasotnialaisen” yksinkertaisen kaupunkilaisväestön tavallisten edustajien keskuudessa peräti vallankumouksellisia mielipiteitä ja lausuntoja. Huolehtikaamme siitä, että he kaikki saisivat tietää etumaisten työläisten ja talonpoikien pää-

töksestä nousta piakkoin taisteluun maan ja vapauden puolesta, että he kaikki saisivat tietää, että on valmistettava taistelijain osastoja, että heihin kaikkiin syöpyisi varmuus kapinan kiertämättömyydestä ja sen kansanomaisesta luonteesta. Silloin me pääsemme siihen — se ei ole ollenkaan utopiaa, — että jokaisessa suuressa kaupungissa tulee olemaan tuhansia ja taas tuhansia taisteluosastolaisia, eikä vain satoja, kuten Moskovassa joulukuussa. Silloin *eivät mitkään kuularuiskut kestä*, kuten väki Moskovassa sanoi viitatessaan siihen, että sikäläiset taisteluosastot eivät ole muksensa ja kokoonpanonsa puolesta olleet riittävän joukkoluontoisia ja riittävän läheisiä kansaan.

Niinpä siis: on järjestettävä kaikkialla työväen edustajain neuvostoja, talonpoikaiskomiteoita ja muita samankaltaisia laitoksia ja harjoitettava samalla laajaa propagandaa ja agitaatiota samanaikaisen kapinan välttämättömyydestä, siitä, että on valmistettava viipymättä voimat kapinaa varten ja järjestettävä joukkoluontoisia vapaita „druzhinalais”-osastoja.

* * *

P. S.* Tämä luku oli jo kirjoitettu, kun saimme tietää uudesta „käänteestä” Keskuskomiteamme tunnuksissa: perustavan kokouksen *koolle kutsuvana elimenä* esiintyvän Duuman puolesta.

Kysymystä järjestöstä täydennetään näin ollen kysymyksellä väliaikaisen vallankumousohallituksen järjestämisestä, sillä laitos, joka todella pystyy kutsumaan koolle perustavan kokouksen, olisi itse asiassa sellainen hallitus. Ei pidä kuitenkaan unohtaa, kuten meidän kadettimielisillämme tapana on, että väliaikainen hallitus on ennen kaikkea *kapinaelin*. Haluaako edesmennyt Duuma olla kapinaelimenä? haluavatko kadetit olla kapinaelimenä? Herrat, tehkää hyvin! *taistelussa* me iloitsemme kaikista liittolaisista, jotka saadaan porvarillisen demokratian leiristä. Jos teidän liitonne olisi meille — suokaa anteeksi — vaikkapa samaa, kuin liitto Ranskan kanssa on ollut Venäjälle (s.o. varojen lähde), niin sittenkin olisimme hyvin iloisia; me olemme reaalisia poliitikkoja, hyvät herrat. Mutta jos teidän,

* — Postscriptum — jälkikirjoitus. *Toim.*

kadettien, osallistuminen kapinaan on vain yksinkertainen ja tyhjänpäiväinen menshevikkien haave,—niin sanomme vain: kuinka pikkumaisia ja matalia ovatkaan teidän haaveenne, toverit menshevikit. Kunpa vain ette joutuisi tuhon omiksi „onnettomasta rakkaudestanne” kadetteihin, jotka eivät pysty kruunaamaan intohimoanne...

Kysymys väliaikaisesta hallituksesta on teoreettiselta kannalta selvitelty monta kertaa. Sosialidemokraattien osallistumisen mahdollisuus on todistettu. Mutta nyt on mielenkiintoisempaa tämän kysymyksen asettaminen toisin, *käytännöllisesti*, niin kuin sen on *asettanut* loka—joulukuu. Olivathan työväen edustajain Neuvostot y.m. *todellisuudessa* väliaikaisen hallituksen ituja; jos kapina olisi voittanut, niin valta olisi *kiertämättä* joutunut niille. Päähuomio on siirrettävä juuri näiden, historiallisten tosiasioiden, uuden vallan ituelinten tutkimiseen, niiden työskentelyehtojen ja *menestyksen* tutkimiseen. Se olisi tällä hetkellä asiallisempaa ja mielenkiintoisempaa kuin ennustella „yleensä” väliaikaisesta vallankumoushallituksesta.

V

Tarkasteltavaksemme jää kysymys esiintymisajasta. Hellä rakkaus kadetti-Duumaa kohtaan on saanut oikeisto-siiven sosialidemokraatit vaatimaan viipymätöntä esiintymistä. Tämä aate on kärsinyt juhlallisen fiaskon. Työväenluokan ja kaupunkilaisväestön joukkojen suhde on yleensä osoittanut, että tilanteen vakavuus tajutaan tai tunnetaan. Taistelua ei todellisuudessa ole tietenkään odotettavissa lainkaan Duuman puolesta, vaan vanhan vallan *kukistamisen* puolesta. Lykkäys on ollut tulosta yleisestä mielialasta, halusta valmistautua todella päättävään ja tuimaan taisteluun ja saada aikaan toiminnan yhdenmukaisuus.

On mahdollista ja luultavasti todennäköisintä, että uusi taistelu puhkeaa yhtä luonnonvoimaisesti ja odottamatta kuin edellisetkin taistelut tuloksena mielialan noususta ja jostain kiertämättömästä purkauksesta. Jos asia lähtee kulkemaan näin, jos tällainen kehityskulku hahmottuu kiertämättömäksi, niin silloin meidän ei tarvitse edes ratkaista kysymystä esiintymisajasta, silloin meidän tehtävämme on kymmenkertaistaa agitaatiota ja organisaatiotyötä kaikkiin ylempänä osoiteltuihin suuntiin.

On kuitenkin mahdollista, että tapahtumat vaativat meiltä johtajia ja esiintymisajan määräämistä. Jos näin kävisi, niin kehottaisimme määräämään yleisvenäläisen esiintymisen, lakon ja kapinan ajaksi kesän loppupuolen tai alkusyksyn, elokuun puolivälin tai lopun. Olisi tärkeää käyttää hyväksi rakennustöiden aikaa kaupungeissa ja kesäisten peltotöiden lopettamisen aikaa. Jos *kaikkien* vaikutusvaltaisten vallankumouksellisten järjestöjen ja liittojen välillä onnistuttaisiin saamaan aikaan sopimus esiintymisajasta, niin silloin sen toimeenpanomahdollisuus osoittamallamme ajankohdalla ei olisi suljettu pois. Taistelun alkamisen samanaikaisuus koko Venäjän mitassa olisi tavattoman suuri plus. Vieläpä lakon määrääjän saattamisella hallituksen tietoon ei luultavasti olisi turmiollista merkitystä; eihän se ole salaliitto eikä sotarynnäkö, jotka vaativat äkillisyyttä. Sotaväki koko Venäjällä olisi todennäköisesti eniten demoralisoitua silloin, kun sitä viikko-kausia kalvaisi ajatus taistelun kiertämättömyydestä ja kun sitä pidettäisiin taisteluvalmiina, mutta kaikki ja kaikenlaiset järjestöt „puolueettomien” vallankumouksellisten suuren joukon rinnalla harjoittaisivat yhä toimekkaammin agitaatiota. Duuman vaikutusvaltaiset jäsenet sosialidemokraattien ja trudovikkien keskuudesta voisivat myös auttaa samanaikaisen esiintymisen menestymistä.

Sotilas-„mellakoiden” ja toivottomien talonpoikaiskapinoiden tapaiset erilliset ja aivan hyödyttömät purkaukset onnistuttaisiin mahdollisesti ehkäisemään, jos koko vallankumouksellinen Venäjä uskoisi, että tämä suuri yhteinen taistelu on kiertämätön.

Toistamme kuitenkin, että se on mahdollista vain siinä tapauksessa, jos *kaikki* vaikutusvaltaiset järjestöt pääsevät täydelliseen sopimukseen. Muussa tapauksessa jää jäljelle vanha, mielialan luonnonvoimaisen kohoamisen tie.

VI .

Teemme lyhyet yhteenvedot.

Duuman hajottaminen on täyskäännös itsevaltiuden puoleen. Koko Venäjän samanaikaisen esiintymisen mahdollisuus kasvaa. Kaikkien erilliskapinain yhteen sulauttamisen todennäköisyys voimistuu. Laajat väestökerrokset tuntevat

paremmin kuin koskaan ennen, että poliittinen lakko ja kapina taisteluna vallasta ovat kiertämättömiä.

Meidän tehtävämme on kehittää mahdollisimman laaja agitaatio yleisvenäläisen kapinan puolesta, selittää sen poliittisia ja organisatorisia tehtäviä, tehdä kaikkemme sen hyväksi, että kaikki tajuaisivat sen kiertämättömyyden, näkisivät yleisen rynnistyksen mahdollisuuden ja kulkisivat jo taisteluun vallasta, taisteluun hallituksen kukistamiseksi, eikä „mellakoihin”, „mielenosoituksiin” ja tavallisiin lakkoihin ja hävityksiin.

Koko asiaintila edistää tämän tehtävän täyttämistä. Proletariaatti valmistautuu asettumaan taistelun johtoon. Vallankumouksellisen sosialidemokratian suoritettavana on vastuunalainen ja vaikea, mutta suuri ja kiitollinen tehtävä: auttaa työväenluokkaa, tätä yleisvenäläisen kapinan etujoukkoa.

Tämä kapina kukistaa itsevaltiuden ja luo todella määräysvaltaisen kansanedustuslaitoksen, s.o. perustavan kokouksen.

P. S. Tämä artikkeli on kirjoitettu *ennen* Viaporin kapinan alkua³⁶.
